

S P O J E N Á Š K O L A

Mokrohájska 3, 844 13 Bratislava

IČO: 30 778 964

**SMERNICA
NA PREVENCIU A RIEŠENIE
ŠIKANOVANIA ŽIAKOV**

INTERNÝ DOKUMENT

Vypracoval:
Pripomienkovali:

RNDr. Ivan Ištok
PhDr. Aneta Filipovičová
Mgr. Ing. Zuzana Sadleková
Mgr. Darina Ištoková
PaedDr. Marta Frindrichová

Účinnosť nadobúda odo dňa 1. 12. 2019
Oboznámenie v pedagogickej rade dňa 20. 11. 2019

Obsah

Článok 1 Úvodné ustanovenia.....	3
Článok 2 Charakteristika šikanovania a kyberšikanovania	3
Článok 3 Prevencia šikanovania.....	6
Článok 4 Metódy riešenia šikanovania.....	8
Článok 5 Postup v prípade zistenia/podozrenia na šikanovanie.....	9
Článok 6 Zásady pri preverovaní šikanovania na škole	10
Článok 7 Opatrenia na riešenie situácie	12
Článok 8 Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.....	13
Článok 9 Spolupráca školy so zákonnými zástupcami školy, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.....	13
Článok 10 Zodpovednosť školy	14
Článok 11 Záverečné ustanovenie a účinnosť	15

Článok 1

Úvodné ustanovenia

Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov, možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania žiakov v nadväznosti na zodpovednosť školy a školského zariadenia podľa §144 ods.1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov a na práva žiaka podľa §144 ods. 1 písm. i) a k) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so Smernicou č.36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Článok 2

Charakteristika šikanovania a kyberšikanovania

1. **Šikanovaním** rozumieme správanie žiaka/žiakov, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka. Ide o **úmyselný spravidla opakovaný útok** (jednorazová akcia sa za šikanovanie nepovažuje) voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť.
2. **Podstatou šikanovania** sú najmä:
 - úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
 - agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
 - prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.
3. **Šikanovanie sa môže prejavíť:**
 - a) **v priamej podobe** - sú to fyzické útoky, urážlivé prezývky, nadávky, posmech, zosmiešnenie, príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzenie vecí, vyhrážanie, zastrašovanie, vydieranie, zneužitie osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovanie;
 - b) **v nepriamej podobe** - prehliadanie, ignorovanie, zámerné vyčleňovanie z kolektívu alebo nedobrovoľné vystavovanie agresívnym situáciám.
4. **Obet' a agresor šikanovania:**
 - a) Obet' je dieťa/žiak, ktorý je predmetom šikanovania iných. Obeťou sa môže stať

ktorékoľvek dieťa/žiak. Nejde len o osamelých, neistých a tichých žiakov, ale aj o žiakov provokujúcich, ktorí svojim správaním dráždia ostatných.

- b) Agresor je ten, kto šikanuje. Agresori sa vyznačujú nadmernou potrebou moci a silnou túžbou dominovať. Zvyčajne sú sebaistí a neúzkostliví. Nejde len o fyzicky zdatných žiakov. Stávajú sa nimi aj žiaci, ktorých nedostatky fyzickej sily môžu byť vyvážené inteligenciou.
5. **Kyberšikanovanie** je priama forma šikanovania. Ide pri nej o zneužitie informačno-komunikačných technológií (telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrasovanie. Môže sa spájať aj s inými formami šikanovania.
6. **Kyberšikanovanie má tieto znaky**
- a) sociálna alebo psychická prevaha agresora, fyzická prevaha nie je nutná,
 - b) agresor vystupuje často anonymne,
 - c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
 - d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
 - e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
 - f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
 - g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
 - h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
 - i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
 - j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
 - k) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.
7. **Prečo je dôležité venovať pozornosť šikanovaniu?**
- a) deti majú svoje práva,
 - b) šikanovanie je veľmi rozšírené a treba ho okamžite zastaviť,
 - c) následky môžu byť vážne (napríklad nepozornosť, choroby, záškoláctvo, pokusy o samovraždu)
 - d) následky môžu byť dlhodobé aj po skončení školskej dochádzky,
 - e) nevšímavosť napomáha útočníkom,
 - f) snaha o riešenie problémov sa skutočne vypláca,
 - g) šikanovanie je právne postihnutelné.
8. **Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.**
9. Žiak, ktorý je agresorom, môže byť v zmysle zákona č. 300/2005 Z. z. – Trestný zákon,

trestne stíhaný najmä za **trestný čin**:

- a) ublíženia na zdraví (§ 155 Trestného zákona),
- b) obmedzovania osobnej slobody (§ 183 Trestného zákona),
- c) lúpeže (§ 188 Trestného zákona),
- d) vydierania (§ 189 Trestného zákona),
- e) hrubého nátlaku (§ 190 Trestného zákona),
- f) nátlaku (§ 192 Trestného zákona),
- g) porušovania domovej slobody (§ 194 Trestného zákona),
- h) sexuálneho násillia (§ 200 Trestného zákona),
- i) sexuálneho zneužívania (§ 201 až 201b Trestného zákona),
- j) krádeže (§ 212 Trestného zákona),
- k) neoprávneného užívania cudzej veci (§ 215 Trestného zákona),
- l) poškodzovania cudzej veci (§ 245 Trestného zákona),
- m) nebezpečného vyhrážania sa (§ 260 Trestného zákona),
- n) nebezpečného prenasledovania (§ 360a Trestného zákona),
- o) výroby detskej pornografie (§ 368 Trestného zákona),
- p) rozširovania detskej pornografie (§ 369 Trestného zákona),
- q) prechovávanlia detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení (§ 370 Trestného zákona),
- r) ohovárania (§ 373 Trestného zákona).

10. Šikanovanie môže naplniať **skutkovú podstatu priestupku**:

- proti občianskemu spolunažívaniu (§ 49 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov);
- proti majetku (§ 50 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

11. Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku (§ 22 Trestného zákona) nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.
12. Páchatelom trestného činu je ten (to zn. žiak (čka)), kto trestný čin spáchal (a) sám (sama). Za spolupáchatelstvo trestného činu sa považuje, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb.
13. Trestne zodpovedný je ten, kto v čase spáchania činu dovŕšil **štrnásly rok svojho veku**. Žiaci, ktorí v čase spáchania trestného činu dovŕšili štrnásly rok a neprekročili

osemnásť rok svojho veku sa podľa trestného zákona zaraďujú do kategórie „**mladistvých**“.

14. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin:
 - a) neprekazenia trestného činu (§ 341 Trestného zákona),
 - b) neoznámenia trestného činu (§ 340 Trestného zákona),
 - c) ublíženia na zdraví (§ 158 Trestného zákona).

Článok 3

Prevenia šikanovania

1. Základným preventívnym opatrením školy je princíp: **„Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“**
2. Úlohou vedenia školy, všetkých pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy je vytvárať pozitívnu klímu, aby sa predchádzalo prejavom antisociálneho správania žiakov.
3. Prevenia šikanovania (primárna) sa zabezpečuje najmä formou:
 - a) súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca v rámci vyučovania, obsahového zamerania a didaktiky predmetov a prierezových tém:
 - osobný a sociálny rozvoj,
 - mediálna výchova,
 - multikultúrna výchova,
 - ochrana života a zdravia,
 - výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
 - výchova k občianstvu,
 - boj proti extrémizmu,
 - výchova k manželstvu a rodičovstvu.
 - b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo inými relevantnými subjektmi.
4. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca a triedny učiteľ priebežne informujú zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu o preventívnych

činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností, pričom **jednorazové činnosti**, moralizovanie a zastrasovanie **sa nepovažujú za efektívnu stratégiu**.

5. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca a triedny učiteľ vopred preveria navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu neodborných činností, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na žiakov.
6. Riaditeľ školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania všetkých žiakov a ich zákonných zástupcov, zamestnancov školy, osoby, ktoré sa starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.
7. Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania. Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie:
 - a) vytvára pozitívne prostredie v škole,
 - b) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,
 - c) určuje pravidlá správania sa a používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií v priestoroch školy),
 - d) zabezpečuje zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení a v čase mimo vyučovania,
 - e) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,
 - f) určuje v pracovnom poriadku školy povinnosť oznamovať podozrenie zo šikanovania,
 - g) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, a to prostredníctvom digitálnej gramotnosti učiteľov,
 - h) spolupracuje s odbornými zamestnancami centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,
 - i) zapája do prevencie šikanovania žiacku radu, radu školy a zriaďovateľa.
8. Táto smernica je v súlade s pravidlami správania a konania žiakov vrátane sankcií za ich porušenie zapracovanými vo vnútornom poriadku školy.

9. Výchovný poradca školy, školský psychológ, ako aj koordinátor prevencie zapracujú ustanovenia tejto smernice do svojich plánov práce, resp. programov prevencie.
10. S touto smernicou sú povinní oboznámiť žiakov školy všetci triedni učitelia a túto skutočnosť zapísať do preberajúceho učiva v časti „*triednická hodina*“.
11. S touto smernicou riaditeľ školy oboznámi všetkých pedagogických zamestnancov školy na pracovnej porade.

Článok 4

Metódy riešenia šikanovania

1. Pri zisťovaní a preverovaní šikanovania riaditeľ školy v spolupráci s vybranými pedagogickými a odbornými zamestnancami zabezpečí:
 - a) zaistenie pomoci a ochrany obetiam,
 - b) dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
 - c) preverenie šikanovania v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
 - d) rozhovory so žiakmi, ktorí na šikanovanie upozornili, rozhovory s obeťou a agresormi, **vedené individuálne** na zabránenie krivej výpovede, prípadne izoláciou agresora/agresorov,
 - e) zistenie vhodných svedkov, individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami – **NIKDY NEKONFRONTOVAŤ OBEŤ A AGRESORA!**
 - f) uchovanie dôkazov pri podozrení na kyberšikanovanie,
 - g) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov žiakov obeť/obetí a agresora/agresorov, zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu a zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - h) kontaktovanie miestneho príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie,
 - i) využitie anonymnej dotazníkovej metódy,
 - j) vypracovanie písomných záznamov o riešení jednotlivých prípadoch šikanovania (kópie sa zakladajú do osobných spisov žiakov),
 - k) prítomnosť najmenej 2 pedagogických zamestnancov pri rozhovoroch
 - l) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

Článok 5

Postup v prípade zistenia/podozrenia na šikanovanie

V prípade, že v priestoroch budovy počas školského vyučovania, resp. na školských akciách uvedených v čl. 4, bod 2, písm. c) **sa zistí prípad šikanovania alebo je podozrenie na šikanovanie**, je každý pedagogický resp. nepedagogický zamestnanec **povinný postupovať** takto:

- **Každý zamestnanec**, ktorému bolo nahlásené podozrenie na šikanovanie alebo bol svedkom šikanovania, je
 - a) **povinný spísať** podľa možností **zápis** (mená, priezviská a triedu žiakov – obeť/obetí a agresora/agresorov, miesto, čas, stručne podstatu skutku, mená a triedu prítomných svedkov), **podpísať ho a odovzdať s prípadným dôkazovým materiálom osobe poverenej riaditeľom** (koordinátorovi prevencie).
 - b) ak nie je schopný urobiť zápis **musí aspoň bezodkladne informovať, triedneho učiteľa** daných žiakov, či už obeť/obetí alebo agresora/agresorov a aspoň jednu z **osôb poverených riaditeľom školy pre potreby prevencie a riešenia šikanovania** (zástupcu vedenia alebo školského psychológa, koordinátora prevencie, výchovného poradcu alebo priamo riaditeľa školy).
- **Triedny učiteľ**, ktorému bolo akýmkoľvek spôsobom nahlásené šikanovanie **je povinný túto informáciu alebo zápis posunúť osobe poverenej riaditeľom školy** (koordinátorovi prevencie).
- **Riaditeľom poverená osoba** je v prípade nahlásenia alebo spozorovania **šikanovania povinná túto skutočnosť ihneď oznámiť riaditeľovi školy**
- **Následne riaditeľ školy** určí odborný tím zamestnancov a odborný postup preverovania a riešenia šikanovania podľa **metód a zásad preverovania** šikanovania spomenutých v čl. 4 - 10. Odborný tím bude zostavený z troch zamestnancov, pričom riaditeľ školy jeho členov vyberie spravidla z koordinátora prevencie, výchovného poradcu, psychológa a triedneho/nych učiteľa/ov.
- Všetky informácie, **hlásenia, zápisy, preverovania a riešenia šikanovania sú PRÍSNE DÔVERNÉ**, zainteresované osoby musia zachovávať mlčanlivosť z dôvodu ochrany obeť/obetí, kým nie je preverovanie ukončené. Zamestnancom (pedagogickým i nepedagogickým) nedodržiavajúci dôvernosc informácií (v priestoroch školy/na verejnosti), nerešpektujúcim tím poverený riešením a predchádzaním vzniku

šikanovania a ním zvolený postup, mariacim vyšetovanie, môže byť udelené kárne opatrenie (oznámenie o porušení pracovnej disciplíny).

- Následne po ukončení preverovania odborným tímom, po písomnom uzavretí celého prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, riaditeľ školy oboznámi s výsledkami preverovania všetkých pedagogických zamestnancov, navrhne výchovné opatrenia v súlade so školským poriadkom, pracovným poriadkom školy, resp. zákonom č. 300/2005 Z. z. trestný zákon a č. 372/1990 Zb. (zákon Slovenskej národnej rady o priestupkoch) a návrh prerokuje pedagogická rada. S výsledkami preverovania a sankciami výchovnými opatreniami oboznámi riaditeľ školy dotknutých žiakov a ich zákonných zástupcov.
- V prípade potvrdenia podozrenia šikanovania riaditeľ školy je povinný ohlásiť podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu útvarom Policajného zboru SR.
- Celý prípad vyšetrenia šikanovania sa bude realizovať **pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia daného prípadu**. Týmto postupom nie je dotknutá informačná povinnosť školy.
- **Žiak/čka**, ktorý/á si všimol/všimla negatívne správanie charakteru šikanovania alebo bol/a priamo svedkom šikanovania alebo mu/jej bolo nahlásené takéto správanie, je **povinný/á skutok bezodkladne nahlásiť triednemu učiteľovi alebo najbližšiemu zamestnancovi školy** (ten potom koná na základe postupu uvedeného vyššie).
- **Žiak/čka, ktorý/á sa stane obeťou šikanovania** v rámci svojich možností dané správanie nahlási triednemu učiteľovi, prípadne najbližšiemu zamestnancovi školy alebo dôveryhodnému spolužiakovi. Všetky **dôkazy uchová a poskytne v prípade preverovania šikanovania**.

Článok 6

Zásady pri preverovaní šikanovania na škole

1. Chrániť zdroj informácií, neprezradiť ho, ak si to sám nepraje a nechce pristúpiť na otvorenú konfrontáciu.
2. Pri riešení prípadu čo najmenej prezradíme o tom, čo už vieme a o tom, čo nemôžeme dokázať.
3. Vypočuť obeť, agresora a svedkov, každého zvlášť.
4. Celý prípad riešiť s rozvahou, na pokojnom mieste, s dostatkom času.

5. Prípád oznámiť rodičom obeť i agresora.
6. Počas rozhovorov dávať pozor:
 - nepoužívať zatvorené otázky, v ktorých je možné odpovedať len ÁNO – NIE - NEVIEM
 - nepoužívať sugestívne otázky, ktoré predikujú odpoveď,
 - nehodnotiť odpovede, aby nedošlo k sociálne žiaducim odpovediam,
 - neskákať do reči,
 - klásť otázky jasné a presné, avšak so zreteľom na to, s kým sa rozprávame,
 - sledujeme neverbálnu komunikáciu,
 - pozor na výhovorky a falošné obvinenia.

Rozhovor s obeťou

- Necháme žiaka samostatne hovoriť, citlivo ho povzbudzujeme, aby hovoril čo najviac.
- Po spontánnej výpovedi sa začneme pýtať na podrobnosti.
- Otázky: *"Čo sa stalo? Kde sa to stalo? Kto čo urobil? Ako sa správali ostatní prítomní?"*
- Obeť uistíme o svojej ochrane.
- Môžeme žiaka požiadať, aby celý incident napísal.
- Ak je viditeľné zranenie, upovedomíme lekára, prípadne políciu.
- Upovedomíme rodičov.
- Pozor na falošné obvinenia (na otvorenú konfrontáciu žiaka neprehovárime).

Rozhovor s agresorom

- Skôr ako začneme naostro vyšetrovať, zvažíme, aká je možnosť agresora usvedčiť.
- Ak je táto možnosť veľmi malá, hlavne v prípade strachu a obáv obeť, musíme sa uspokojiť s tým, že urobíme všetko pre ochranu obeť.
- Otvorene povieme o obvinení a sledujeme jeho reakcie (chránime obeť i svedkov).
- Jednáme s rozvahou, neoddáme sa prípadnému hnevu.
- Necháme samostatne hovoriť agresora, prípadne mu dáme celú situáciu napísať.
- Kladieme mu jasné a presné otázky.
- Kým prípad nie je vyriešený, neodsudzujeme.
- Aj v prípade vyriešeného problému odsúdime čin, nie celú osobnosť (ako človek má šancu na nápravu).

- Informujeme o možných sankciách a ďalšom postupe.

Rozhovor so svedkami

- Individuálne rozhovory.
- Kladieme konkrétne otázky (Kto?, Kedy?, Ako?).
- V prípade, že sa nám nedarí, použijeme takú otázku z ktorej sa už predpokladá, že žiak určitú vec videl "*Kde si bol keď' . . .*" namiesto "*Ublížil X žiak žiakovi Y*".
- Kladieme otvorené otázky, dobré sú otázky, na ktoré sa nedá odpovedať áno - nie – neviem.
- Musíme čeliť výhovorkám.

Rozhovor s rodičmi obete

- Informujeme ich o incidente a celom priebehu vyšetrovania.
- Ubezpečíme ich o ochrane ich žiaka.
- Snažíme sa dohodnúť na spolupráci.

Rozhovor s rodičmi agresora

- Rodičov pozveme na rozhovor.
- Oboznámime ich o podstate činu a priebehu vyšetrovania, o celkovom správaní sa žiaka v škole.
- U tých rodičov, ktorí nemajú záujem spolupracovať, a ktorí priamo negatívne ovplyvnili správanie svojho žiaka, rozhovor zbytočne nepredlžujeme. Oboznámime ich o možných sankciách a o ďalšom postupe.
- Zápis z rokovania im dáme podpísať.

Článok 7

Opatrenia na riešenie situácie

V prípade, že sa vyskytne prípad šikanovania, sa budú používať tieto opatrenia:

1. Opatrenia pre obeť/e, zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa starajú o dieťa:

- a) odporučiť rodičom žiakov vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť (hlavne centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, koordinátora prevencie, výchovnú poradkyňu a školskú psychologičku),
- b) podľa potreby a situácie zorganizovať skupinový intervenčný program v spolupráci

- s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, resp. inými odbornými inštitúciami pracujúcimi v oblasti prevencie a poradenstva,
- c) zaistiť bezpečie obete, informovanie a poradenstvo pre osoby uvedené v článku 3 ods. 3.
2. **Opatrenia pre agresora/agresorov, zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa starajú o dieťa:**
- a) odporučiť zákonným zástupcom agresora vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť (centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie)
- b) výchovné opatrenia podľa závažnosti priestupku:
- napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom,
 - pokarhanie riaditeľom školy,
 - znížená známka zo správania,
 - podmienené vylúčenie,
 - vylúčenie žiaka zo štúdia na škole.

Článok 8

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil šikanovania alebo spáchania trestného činu uvedeného v čl.2 ods.7 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl.2 ods. 8 v súvislosti so šikanovaním.

Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť:

- a) podozrenie podľa odseku 1,
- b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,
- c) opatrenia, prijal podľa článku 4 alebo 5.

Článok 9

Spolupráca školy so zákonnými zástupcami školy, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí a odborní zamestnanci spolupracujú s rodinou obete a s rodinou agresora.
2. Pri pohovore s rodičmi sú **všetci pedagogickí a odborní zamestnanci povinní dbať na**

taktný prístup a najmä zachovanie dôvernosti informácií.

3. Spoluprácu pri danej problematike so špecializovanými inštitúciami za školu zabezpečuje výchovný poradca a/alebo koordinátor prevencie.
4. Riaditeľ školy môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.
5. O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom poskytne každému zo zúčastnených osôb.

Článok 10

Zodpovednosť školy

1. Škola zodpovedá za žiakov v čase školského vyučovania a školských akcií v súlade so *zákonom č. 245/2008 Z. z. – školský zákon, Dohovorom o právach dieťaťa a podľa pracovného poriadku školy.*
2. Za povinnosť uvedenú v predchádzajúcom bode sú zodpovední všetci pedagogickí zamestnanci školy, konkrétne:
 - a) tí, ktorí realizujú vyučovací proces,
 - b) tí, ktorí vykonávajú počas prestávok pedagogický dozor na chodbách,
 - c) tí, ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas školských akcií rôzneho druhu (výlety, exkurzie, kultúrne podujatia, športové podujatia atď.)
 - d) tí, ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas záujmových krúžkov.
3. Škola zodpovedá aj za škodu, ktorú v čase vyučovania, resp. v dobe vykonávania tzv. prechodného dohľadu spôsobí žiak, pokiaľ ten (to zn. učiteľ alebo lektor), **kto je povinný vykonávať dohľad nepreukáže, že náležitý dohľad nezanedbal** (§ 422 Občianskeho zákonníka).
4. V prípade, že náležitý dohľad nebol zanedbaný a dotyčný vykonávajúci dohľad preukáže spôsobenie škody žiakovi, **za škodu zodpovedá žiak** (v prípade plnoletosti žiaka), **resp. rodič alebo zákonný zástupca žiaka** (v prípade neplnoletosti žiaka).
5. Šikanovanie, resp. jeho náznaky, nesmie byť zamestnancami školy **v žiadnej miere akceptované**. Pedagogický zamestnanec, ktorý je priamo svedkom šikanovania, alebo mu bolo takéto správanie oznámené, musí dané správanie **bez meškania riešiť**, oznámiť túto skutočnosť triednemu učiteľovi agresora a obeť, vedeniu školy (alebo

riaditeľom poverenej osobe) a každej jeho obeti poskytnúť okamžitú pomoc.

Článok 11

Záverečné ustanovenie a účinnosť

Táto smernica nadobúda platnosť 1. decembra 2019 a zároveň sa ruší sa platnosť predchádzajúcej smernice z 3. septembra 2018. Táto smernica je zverejnená na webovej stránke školy a platí v celej Spojenej škole, Mokrohájska 3, Bratislava.